

hirdetmény.

...plebániához tartozó... kántortartói állomásra... szeptember 30-ra... szabad lakás... pénz s némi stóla. A... módványok a zala-szent... ilhoz intézendők. Pályázó... jelzett napon személye...

Előfizetési díj: Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft. Hirdetmények: 3 hasábos petitsor egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Bérmmentlen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Hévíz.

1882.

Balgatag, ki a természet jótékony adományát nem élvezi, midőn azt tennie módjában áll; a ki pedig a természet által nyújtott kedvezménynek felhasználását másokra nézve lehetlenné teszi, az ellensége az emberiségnek.

Balaton-Füred a megyének, sőt az országának egyik fény pontja. Gyógyulást, tüdülést, vagy mulatságot keresők egy aránt nagy számban látogatják, hire az ország határain kívül terjedett, s e kittinő szépségű, sok oldalú mulatsággal, gyógymóddal kínálkozó helyet külföldiek is felkeresik. De Füredet pótló fürdő több is van az országban, melyek természeti szépségben, gyógyerőben Füreddel méltán párhuzamba tehetők, vagy fölébe is helyezhetők. Hanem mi a megyében, sőt az országban páratlan, melyhez hasonló gyógyhatású eddig még felfedezve nem lett, ez a Hévíz, ezen természetes egyszerűségében is meglepő és bámulatos természeti tümemény, mely görvélyes, köszvény, ideg és bőr bajokban páratlan, ezer és ezer betegnél csalhatlan jó következtésűnek bizonyult, melyet mankón és hordszékeken fürdőbe szállított betegek, görvélyes nyomorékok hat hét leteltével oly ép tagokká hagynak el, hogy azoknak betegségét valósággal létezettnek himni alig lehet. — Ki ebben kételkedik, tekintse meg a szegények házában emlékül visszahagyott száz meg száz pár mankót, tartsa figyelemmel a fürdőbe érkezett nyomorékokat, s ezeken napról napra mutatkozó javulást, hat hét multával bekövetkező teljes gyógyulást.

Épen azért mondottuk: „balgatag az, ki a természet jótékony adományát nem élvezi, midőn azt tennie módjában áll; a ki pedig a természet által nyújtott kedvezménynek felhasználását másokra nézve lehetlenné teszi, az ellensége az emberiségnek.“ Mondtuk ezt az általános, és

pedig a fürdő vendégek körében évek óta ismétlődő folytonos, zugolódás, de saját szenvedéseink alapján is, mert a fürdőben oly sok a hiány, hogy valóságos Isten csudája, ha mind a mellett is oly számos beteg talál ott teljes gyógyulást.

Igen jól tudjuk azt, hogy a tulajdonos gróf úr emberbaráti szeretettől, nemes érzetétől vezéreltetve, sem költséget, sem fáradságot nem kimél mind annak létesítésében, a minnek hiánya tudomására jut. Építettett ő a szegény sorsu betegek számára külön házat, melyben azok ingyen szállást, sőt mellette némi ellátást is kapnak. A midőn tehát a nemes gróf minden tudomására hozott hiány pótlásáról, sőt a szegényekről is ily nagylelkűen gondoskodik, azt kell himnünk, hogy a még létező nevezetes fogatkozások és hibák illető tiszttsége által nem hoztattak tudomására, vagy épen olyszerű értesítéseket kap, melyek a fürdő helyet minden tekintetben kielégítő állapotban levőnek tüntetik fel.

És ezen okból szólalunk fel, hogy felfedezük azon hiányokat, melyeknek orvoslása a fürdő tulajdonost illetik, legvégső sorban pedig — a törvény értelmében, s az által kiszabott köteleltségnél fogva — a hatóságnak mulaszthatatlan es halaszthatatlan teendői közé tartoznak; jövrőre meg fogjuk nevezni azon egyéniséget is, ki — a nagy közönség általános vélekedése szerint — egyedüli oka annak, hogy a hibák a nemes grófnak tudomására nem juthatnak és így nem orvosoltatnak.

Nagy baj a szállás hiány, mit azonban nem tartunk lényegesnek, mert végtére azt vethetik ellen, menjén egyszerre annyi beteg, a hánynak szállás adható. Csak hogy a szegény szenvedő betegnek a várakozás keserves, a fürdő berendezése pedig olyan, hogy azt rendesen június közepétől augusztus közepéig lehet biztosan használni.

Nagyobb baj a szolgálat hiány, mert hogy egy szolga két segédjével a nyolc házban elhelyezett egy pár száz vendég szolgálatát kel-

lőleg elláthassa, képzelni sem lehet, habár mindegyik oly ügyes, és gondos lenne is, mint az Antal főszolga. —

De hát ezen a bajon is tul tennék magunkat, a közmondás szerint „magad úram, ha szolgád nincs“ vagy tisztítsák ruháikat magok a vendégek vagy a ki teheti, vinne magával szolgát, csak hogy egyszerűbbnek véljük kellő számu szolgáknak alkalmazását, felemelt szolgálati díj mellett is, mit a vendégek szívesen megfizetnének.

Legnagyobb és lényeges baj a fürdőbe vezető, s körülbelül 200 meter hosszúságu gyalog hid, mely a szélnek egészen ki van téve, s melyen a fürdőből áthévelt állapotban kijövő beteg számtalanszor annyira meghült, hogy javulás helyett az ellenkező eset állott be.

A szenvedő emberiség nevében azon kérelmet intézzük a fürdő tulajdonos nemes grófhoz, a jövő évre kegyeskedjék azon hidat a levegő behatása ellen teljesen zárttá alakíttatni, s egyszerűsággal fedéllel is elláttatni.

Ezt mint a betegek javulására lényeges kelléket, sőt annak hiányát, mint veszélyt a hatóság becses figyelmébe is ajánljuk.

Igen nagy baj az étkezésnek kiállhatatlan rosszasága, sajátlag az ételeknek hatóságilag sem tűrhető romlottsága. — Hogy az étkek méreg drágák, az ellen nem szólunk, csak a mellett élvezhetők volnának, de a hus étkek tiz eset közül kilenceszer bizonyosan állott, undorító vörös, vagy épen bűdös husból készülnék, mi okból a vendégek nagyobb része vagy a szomszéd falukra, vagy Keszthelyre jár étkezni. — Ezen baj könnyen orvosolható fürdőbiztos alkalmazása által, mi a hatóságnak rendőri és egészségügyi tekintetben mulaszthatatlan kötelessége is, mert rendőri tekintetben sem lehet tűrni, hogy néhány száz emberből álló telep számos eselédel, vasárnap és ünnep napokon temérdek ácsorgókkal mintegy törvényen kívül álló testületet képezzen, arra senki fel ne ügyeljen, szükség esetén rendet ne csináljon, hatályosan fel ne léphessen.

Gyorsan száll le a napkirály a habléány karjai felé és iszsa a hűsítő habokat. . . Lassú léptekkel emelkedik a szép égre a harnat gyöngyös éj s vele együtt az édes szerelem.

Midőn beáll az éji esend, s a nap búcsú sugarait lehelli a halmokra, a Balaton partjára és az árnyas szőlőlugasokra, a halak alig mernek közeledni a Balaton felszínéhez, minden fűszál elfojtja lélekzetét, midőn a hold, mint fénylő tányér, kibukkanik a Balaton tüköréből és a halandó természet legkisebb neszére is figyelmes lesz; a filemle is rá kezdi hymuszait s dicséri a Teremtőt. Dicsénete kezdete, az ártatlan öröm és naiv érzelmek eme visszhangja, egyhangú, majd meg ő is elmúl a természet bámulatos csendében. . . Majd lassú accordokat rezgett, majd élénk panaszbán tör ki örömtől mámoros, hol meg a szerelem bús panaszai alatt nyögő kis kebele. — Az élénk hang ismét halódik . . . el is hal. . . Időt át a természet bámulatos harmoniájáról elmélned és megemésztened a hatásokat.

Mi rendkívül édesek, kedvesek e hangok, a melyek majd bágyadtan, de mindig változatossággal, majd egyhangúan rezegnek, mintha a mélabús magyar nótákat hallanád!

„Az ének ép oly gyakran jele a szomorúságnak, mint az örömmek; a madár, ha kicsinyeit elveszti, énekel, ismétli az elmúlt boldog idők dalát, mert csak egyet tud szegényke; de a zenész egy műfogással megeseleli a kulesot s örömdala a fájdalom panaszhangjává lesz.“ (Chateaubriand).

Csakugyan kell valami titkos zeneosztónnek lenni a fájdalomban, mert minden szerencsétlen hajlammal bir az énekre.

Vig gyermekekcsék pajzánuul ugrálnak s nevetgélnek; angyali hangok rezegnek fel a levegőben, mintha a sphaerák égi zenéje hallatszanék; lecsendesedett a Badacsony tetejéről fuvált szél és alig érezhető sutgó zephyrré változott; csöndesen elsimúltak a Balaton hullámai s tiszta tükörön nyugalom és esend honol.

„Zalamogyo“ tárcája.

FÁK ALATT.

Rezgő nyárfák homályában Beteg szívvel járok-kelek, — Úgy is talán sohajomtól Inyaganak a falevelek, És talán a kőszu szelek Láthatatlan szellem-árnyak, Mik szívenbe eltemetett Mult üdökből visszajárnak.

Oh mi boldog voltam egykor. Voltam! — Elmult réges-régen, Egészből is — bús regéül — Csak emléke maradt nekem: Szép tavaszról — lankadt virág, Fényes napból — halvány sugár, Egész berek dalnokiból Egy elmaradt árva madár!

Itt e fába véstem neved Barna lányka, drága ekem! — Csak én tudom, csak én érzem Oh, az a név mi volt nekem! — És a fát bár megsebeztem, Néki e seb nem is fája; Bánat helyett édes könyvet, Öröm könyvet ontá rája.

Hányszor ültünk álmadozva E susogó fa tövében! Oh, ez üdők festéséhez Halvány kép a fényes éden.

Hányszor talált bennünket itt Boldogan az alkony-óra! Egyszer aztán válnunk kellett S ide jöttünk — búcsúóra.

Elszakadtunk . . . Kebeleben Tördfés lett minden érzet; Nyent csak az édenéből Kítaszított Ádám érzett! S bár azóta sokszor váltott Fagyos telet lágy kikelet, De virágot nem fakaszthat Száz tavasz sem dúlt szív felett.

Olyan vagyok mint a sár Oázatlan főveny-tenger; — Ajkamról a gyászos sohaj Még mindig csak érte leng el . . . Korhadóban e fa is már, Neve fölött sürrü moha: Oh, de én még rá gondolk S nem feledem soha, soha!

Zalai.

Badacsonyan.

(Naplómból.)

II.

Leáldozik a nap s vépiros palástjával befedi a Badacsony erdődús és szellőjárta ormaid; én pedig ama hajlék csinos erkélyéről merengek a táj bájain, a mely Fonyód „fabodros két halmának“ áttellenében tekint a Balaton tiszta tükörébe és a dombos Somogy sötét erdős kékjébe.

A tó tiszta tüköréről édesen mosolyognak a habléányok és a ragyogó csillagok milliárdjaira milliárd csillag mosolyog.

bérbe-adás.

Itt Zala-Szent-

almi gőzmalom

(t sárospataki kőre)

Ar hó 1-től kezdve

előbb is

rbe adatik.

1-ig beküldendő, a szer-

adalmi pénztárban meg-

thetők.

A magázató szer esomagja, mely 200 liter vetőmag pácolásáram elágóság-

csak 30 kr.

A milkenit alkalmazás — a csomagokon több nyelven található használati

utasítás szerint történik. Ezen magázató szer kaplato:

Boschán Emil, Östreicher Markus

Gräner J. fia, utak kereskedésében.

40. x-5.

ZÖG!

ZER.

egkiválóbb gazlak mint

üntetve, és előkelő gaz-

avát többen is utánozzák.

látott esomagokat mellőz-

NY NUMA.

Egészség-ügyi részben is a biztosnak lenne kötelessége a húst beszállításakor, úgy a jégve-remben is megvizsgálni, az ételek romlottsága esetében azonnal a legnagyobb szigorúsággal eljárni, s nem tűrni a jelenlegihez hasonló állapotot, hogy a hús egy félre eső faluból hozas-
sék, hol a vágás a falusi bírónak, vagy esküdnek felügyelete alatt történik, leggyakrabban a nélkül is; hol a levágott marha minősége folytán a húst már vágáskor elkobozni kellene. Elképzelhető a nyári forróságban, fedetlen szekéren pár óráig szállításban levő hús minő állapotban érkezik, minő állapotban kerül a vendég elé.

Megbecsülhetetlen hiány az is, hogy fürdő- orvos nincs, pedig a törvény világosan rendel, hogy fürdő orvos nélkül nem lehet. — Van ugyan névleg orvos kettő is, sajátlag egy orvos és egy sebész, de mind kettő Keszthelyen lakik, a fürdőbe naponként, vagy ritkábban is egy pár órára ki-ki látogatnak, de folytonosan egyik sem lakik ott, éjjelre soha sem maradnak; pedig a fürdő helyiségben egyetlen egy fogat sincs, hogy szükség esetén orvosért, gyógyszerért küldeni lehetne. Ebből következik az után, hogy a beteg a fürdő tulajdonságait ismerő orvossal nem tanácskozhatván, a fürdőt használja tetszése szerint, benne marad óra szám, pedig talán oly testi fogyatkozásban is szenved, mely miatt a fürdő nem is lenne szabad használnia. Világos példa fordult elő a folyó évben, a midőn kifejtett szivbajban szenvedő egyén a fürdőt használván, a vízből kijövet összerogyott és rögtön meghalt. Hyes mi többször történt az előző években is, pedig ennek nem szabad történnie, és megelőzhető is lenne, ha a rendes fürdő orvos a beteget megvizsgálva, a fürdő használati módját előírta, vagy felforgó okokból a fürdő használatát egészen eltiltatta. A fürdő- orvosokat a most fennálló és semmi tekintetben ki nem elegendő eljárás miatt nem vétkesítjük, mert fölök több követelve nem is lett, a fürdőben lakás ki nem köttetett, s a fizetés is ehhez van alkalmazva, habár a betegetől fejünkint 3 firt gyógydíj szedetik.

Végül egy eléggé meg nem róható és hoz-
szantó szokást sem hagyhatunk említés nélkül, mely abból áll, hogy a fürdő vendég bár mi későn érkezzék, a fürdői cigány banda arról csudálatos módon azonnal értesül, nem is késik az esti zenével, más nap reggel pedig a banda vezető szerencsés jó reggelt kívánás mellett a zene tiszteletdíjának beszédésével. — Ha elutazni készül a vendég, lehetetlen a bucsu zene elől menekülnie, azzal s érette a tiszteletdíjának rögtön beszédésével ismét szerencsételti a banda vezető.

Itt a fürdői felügyelőséghez, egyszersmind az illető hatósághoz fordulunk azon kéréssel, hogy ezen nyugalmat is háborító, szentelen zsarolástól mentse meg a fürdő közönséget, mely a zenéért a 3 firt gyógydíjjal kellőleg meg van adóztatva, s mely a silány zenének naponkénti hallgatásával úgy is eléggé gyötörtetik, s épen

A kis kápolna harangja cseng, a távol felü harangja kong, és e kongás rémesen visszhangzik a Balatonból, mintha az őz Balaton elvesztett szabadságát siratná és jajveszékeltse kongana feléd a láthatatlan világból!

A vidám gyermekhangok a boldog időket hozzák vissza emlékezetembe, a melyek rózsafelhők gyanánt úsztak át életem egén.

Szerencsétlen ifju nézz vissza elmúlt gyermeké-
idre! mit tudsz belőlük felmutatni? Egy búskomor gyer-
mek öntelt hivalkodását. Miért nem voltál vig; miért
vonultál félre, midőn a többi boldog gyermek játékaiban
elmerülve, vígan ugrált, mint a lepke? —

No de jól van! Legalább megtanultam a visszavo-
núlást, legalább nem mondhatja senki rám: szentelen
tolakodó. Megtanultam olvasmányaimnak élni és mint méh
a mézet, összegyűjteni eszmémet a költészet virágaiból.

Bús, de boldog vagyok: előttem látom céloimat.
Oh szép reményeim, a melyek már-már eltűntetek a
sors kétes homályában, titeket látok ismét fényvilámi a
tündér jövő ködfejtője előtt.

Két angyalt látok, a kiknek szeméből a jóság,
nyájasság szellemei és a szeretet angyalai röpködnek
tűlvilági fényben, eper-ajkaikról édes-bús magyar han-
gok hallatszanak, az erkélyre dőlők, és míg egyrésztől
nyög szívem az édes hangok alatt, addig másrésztől
Lána szemérmes képebe bámulok, a mint megfürszi
ezüst sugarait a tündérfényben rengő Balatonban. . . .

A hold emelkedik, emelkedik keblem is. A hangok
erősebbek lesznek, a Balaton tündéri világításba helye-
kedik. Száll a hold alá, felálomba merülök. Az ének
hangok mennyei harmóniája gyengül, a Balaton sárgás
tűlvilági fénye még tündéribb lesz. . . .

Már csak egy-egy vörös fénypont látszik a hold-
ból; . . . szép jövőről, szilárd eszmékről és tervekről
álmadozom . . . az ének hangok alig-alig rezegnek . . .

Belebukik a hold a Balatonban, összelelekezik tün-
déri fényével, csókot nyom nedves ajkaira és a derengő

nem vágyódik annak álom közben, saját költ-
ségére történő élvezésére; cáfolják meg tettel
azon általánosan elterjedett véleményt, mintha
ezen szabad fosztogatás a cigány bandának szer-
ződésileg volna engedélyezve.

Az elősorolt bajoknak orvoslását a fürdő
tulajdonostól az emberiség nevében kérjük; a
mennyiben pedig nem az ő körében vág, vagy
nem az ő kötelessége, avagy annak eleget ten-
ni elmulasztaná, a közhatóságtól várjuk törvény-
szerű kötelességének pontos és szigorú teljesíté-
sével a visszas állapotnak megszüntetését. —

A tanév elején.

Azon mozgalmak között, melyek a legújabb kor-
ban a köznevelődés előbbre vitele érdekében a kormány,
társulatok, vagy egyesek figyelmét és munkálkodását
igénybe veszik, kiváló helyet foglal el a kötelező isko-
láztatás meghonosítása.

Nem lehet tagadni, hogy sok mindentféle nehézség-
gel kell megküzdeni azoknak, kiket e ténre vitt élet-
hivatásuk; félreértés, rossz akarat, majd meg intézkedé-
sek semmibe vétele, mind meg amnyi akadályt vetnek
nemcsak irányú működésük elé; de épen azért eszaggodást
nem ismerő lelekkel fogantatások kell minden olyan
rendszer, mely működésük helyes alapjául szolgálhat.
A tanügy azon szakma, ahol sokat okul és tanulhat az
ember; de arra, hogy belőle kitanuljon, rövid az embe-
ri élet. Itt soha sem szabad megelégedni a már elért
sikerrel, hanem mindenkor a még létező hiányok pótlá-
sán függjön tekintetünk.

Talán abban a században élünk már, mikor sike-
rül megérnünk, hogy az általános tankötelezettség a pa-
pirosról a gyakorlatba is átvitetik; de hogy ez megtör-
ténhessék, nem szabad a legesekélyebb mozzanatot sem
figyelmen kívül hagynunk, ha azt olyannak ismerjük
fel, hogy a cél megközelítésére alkalmas eszközül bizo-
nyulhat.

Ilyen figyelemre méltó, fontos tényezőnek ismer-
jük mi a tankötelezettség minél pontosabb össze-
írását, mely ha helytelenül eszközöltetik, sok visszas
dolog üti fel fejét nyomában; hiányos levén az összeírás,
az ellenőrzés is csak ilyen lehet, és azon szülő, ki a
jóakarata figyelmeztetés mellett még talán könnyen rá-
vehető volna, hogy gyermekét iskolába küldje, látva
azt, hogy figyelmen kívül hagyják, annál is inkább
megőrködik benne a régi közöny, mert rövidlátó logi-
kája arra a következtetésre jut, hogy ha a gyermeket
otthon tartja, hasznát is veszi, meg tanját sem kell
fizetnie.

Pestmegye közgy. bizottsága 1882. aug. 10-én e
tárgyban a következő határozatot hozta:

„Az összeírásnak házról házra járással kell eszkö-
zölni a következők szerint:

1. a ház száma,
2. a szülő vagy gyám neve,
3. az iskolaköteles gyermek neve,
4. éve,
5. vallása,
6. nemzetisége.

Végül az összesítés, vagy is, hogy az illető köz-
ségben, pusztán, vagy tanyán hány 6—12 éves, és hány
13—15 éves iskolaköteles gyermek van. Ezek közül
hány 6—12, hány 13—15 éves fiú vagy lány, ezek között
ismét hány rom. kath., helvét stb. és hány magyar,
német stb.

Az összeírásnál az egyházi anyakönyvek használa-
ta szigorúan megtiltatik, s ezek csakis már egybeállít-
ott kimutatásnál ellenőrzésként használhatók. . . .

Ezen rendeletnek pontos és lelkiismeretes keres-
vitele az illetékes községeknek kezébe juttatja azon tan-
kötelesek teljes névsorát, kik az adott községben lak-

fény megszűnik. Az álmadozásból és elmerengésből gyö-
nyörű álomkép szövődik: a jövőt elérve látom
Álmot hoznak szempilláimra a magyar dal szívet-lelket
olvasztó édes-bús hangjai.

Nagy esend áll be, a természet kihálni látszik, a
sötétség kártyja fedi be a mindenséget; csak a csilla-
gok milliárdjai tündökölnék az ég azurkopolóján és a
Balaton mutogatja büszke kihívással kékes-szürke habjait.

Jöjj ide hóboros pessimista, a ki a világrand kö-
vetelte erkölcsi törvényeknek ellenszegülvén, a világon
semmit sem vigaszt nem lelve, valami kínos sejtelen ma-
ró érzetében a pisztolyra gondolsz, — és vigaszt fogsz
lelni a balzsamos és illatterhes levegőben, a filemüle
ezüst hangú panaszában!

Jöjj ide hitetlen, a ki el akarod hitetni az emberrel,
hogy a természetet nem az ő számára teremtette a Min-
denható, és himi fogsz!

Jó éjszakát!

Kazaly.

Gondolatok.

Elveit és érzéseit mindenki megtisztíthatja, magát
erénykövetésre mindenki szoktathatja. . . napjait célirányos
tettekben eltöltheti. Ne hidd, mintha a terhektől és kö-
telességektől, mik reád háramlanak, tehetséged kicsiny
voltának színe alatt magad felmenthetéd.

Kölesey.

Az emberi szívnek boldogítóbb érzete nincs, mint
boldogságot látni, melynek alkotói mi vagyunk.

Eötvös b.

Adott a természet orvost a vesztés legnagyobb
fájdalmaira is: az időt. Lassankint feledünk, nem mind-
ent, de sokat; lassankint enyhülünk, nem egészen, de
nagyban. S a szenvedés, ha szeliden szétfoszó felleg
gyanánt tűnik el, szívet és lelket nemesít. —

Kölesey,

nak s a népoktatási törvény rendelkezése szerint isko-
lalátogatásra vannak kötelezve.

De nem mondhatjuk azon összeírásról, mely —
mint ez nálunk is szokásban kezd jönni — az anya-
könyv megfelelő adatait használja fel alapul, és pedig
azért nem, mert az összeírásnak nem az a célja, hogy
azon gyermekek neveit tüntesse ki, akik valamely köz-
ségben bizonyos időközben születtek, hanem azokat, kik
bárhol születtek is, de a kérdéses időben valamely köz-
ségben találtak: növeli a zavart még az is, hogy —
mint a statisztikai adatok igazolják — a gyermekek
50% életkorának 5 éve előtt és néha nem ott, ahol szü-
letett, hanem más helyen hal meg, mi a kivonatan ki-
tüntetve nem lévén, az összeírók és szülők közt, kivált né-
pesebb községekben, sok félreértés és bizalmatlanságnak
lehet okozója.

Nem lehet megemlítés nélkül hagyni azt az erköl-
csi hatást sem, melyet a komolyan és annak rendje-
módja szerint eszközölt összeírás kelt kivált a közép-
nél, hol épen erre szükség is van; belátják ilyenkor,
hogy a tankötelezettség nem gyermekjáték, melyben
tetszés szerint részt lehet venni, vagy tőle elzárkózni,
hanem olyan közügy, melyre a hatóság is gondot fordít.

Egy hiánya azonban a pestmegyei közgy. bi-
zottság rendeletének is van, és ez az, hogy az össze-
írási minta rovatai közé nem vette fel a gyer-
mek születés helyét; erre majd a gyakorlat fogja
őket figyelmeztetni akkor, ha a gyermek korára néz-
ve eltérés merül fel, és az illetékes anyakönyvvezető
felvilágosítására leend szükség.

Ezen hiány pótlásával a fönnebbi össze-
írási módozatot — mint egyedül céha vezetőt —
az illetékes köröknek melegen ajánljuk. Az
iskoláztatás, — ha egyéb helyes intézkedések is támo-
gatják, — sokat nyer általa, mindinkább nagyobb tört-
hódít, s ki lesz küszöbölve az az általuk eddig köve-
tett, alapszabályos rendszer, mely rájuk nézve kissé
kényelmesebb ugyan, de a tanügyre felette hátrányos.

—n.

Utasítás a névmagyarosításhoz.

A t. olvasó közönség tájékoztatása végett egész
terjedelmében hozzuk azon közleményt, mely a fentebbi
címen „A nagykanizsai névmagyarosító társaság“ év-
könyvében foglaltatik. E közlemény teljes felvilágosítá-
sul szolgálhat mindazoknak, kik nevüket magyarosítani
szándékoznak. —

Az anyakönyvi kivonatról. A névmagyarosi-
táshoz kivétel nélkül anyakönyvi kivonat (keresztyével,
születési bizonyítvány) kívánatik. Ha egy apának több
gyermeké ugyanazon anyakönyvbe van bevezetve, akkor
nem szükséges minden gyermeknek külön anyakönyvi
kivonat, hanem egy íven együtt mindnyájáról az ugy-
nevezett „családi értesítő“ is elegendő.

A bélyegről. A bélyeg 50 kr minden nagykoru
személy, valamint esküd után; ha azonban nagykoru
családtag is van, azután külön kell az 50 krt fizetni.
A törvény értelmében egy kérvényen többen is folva-
modhatnak, sőt egész községek is, de a bélyeg minden
nagykoru után fizetendő. Külföldi anyakönyvi kivona-
tokra még külön 15 kros magyar-bélyeg icendő. (L. 8.
pontot is.)

A folyamodvány külkeiről. A folyamod-
ványt igen rövidre lehet foglalni, annál is inkább,
mivel benne nem szükséges elősorolni a névmagyarosi-
tás okait. *Azonban a kérvényből nem szabad kifejezteni
az aláírás és aláírás kivétel a foglalkozást és kitérni.* —
Szabad királyi és rendezett tanácsú városokban a ta-
nácshoz, a kis- és nagyközségekben a járási szolgabíró-
hoz kell intézteni és beadni a folyamodványt, melyben az
illető hatóság felkérendő, hogy a kérvényt pártolólág
terjeszse föl (a szolgabíró, az alispán útján) a magy. kir.
belügyi miniszteriumhoz. Az, aki az így szerkesztett s
aláírt folyamodványt személyesen adja át az illető ható-
ságnál, mindjárt ott kihallgatását kéri, csak megrövi-
dült és meggyorsítja az egész eljárást.

Az illetőségről és honosságról. Illetőség-
gel mindenki ott bír, hol letelepedett; és pedig ha ezen
szándokát be nem jelentette sem szóval sem írásban
hallgatólág, mint 4 évig ott lakó s adót fizető; ha e
szándokát bejelentette ott, hol két éven át lakik s adót
fizetett, illetőséget azonban *település nélkül* is nyerhetni,
ha a község azt megadja. Kiskorúak mindig szüleik la-
kóhelyén bírnak illetőséggel. Oly külföldi, a ki öt éven
át megszakítás nélkül az országban, bár különböző né-
vezetű lakik, adót fizetett, s valamely választási név-
jegyzékbe, be van jegyezve: *magyar honpolgári joggal
bír.* (L. 1879. 50. töltek.)

Az eljárásról kiskorúak és árváknál. Fordul elő eset, hogy az apa kiskorú gyermekének meg-
engedi a névmagyarosítást, de ő maga nem változtatja
meg a nevét. Ilyenkor legegyszerűbb, ha az apa folya-
modik fia nevében. Kiskorú árvák szintén magya-
rosíthatják nevüket, melyhez az anya, mint természetes
gyám, vagy a törvényes gyám, beleegyezése kívánatik.
Itt a legcélszerűbb, ha a gyám folyamodik, és pedig leg-
előbb az árvaszékhöz bélyegtelen kérvényen s ennek
engedelmét kikéri, melynek megnyerése után lehet csak
annak esatolása mellett a névmagyarosítást kérelmezni.

A névről. A név szabadon választandó, azonban
kivánatos, hogy a név tapintatos és helyes választásánál
ugy a nyelv törvényei, valamint a szerénység, aesthe-
tika stb. szem előtt tartassanak s legajánlatosabb ebben
a szakférfiak nézetét kikérni.

A végzésről. A m. kir. belügyi miniszterium a
névmagyarosítási engedélyt a hivatalos „Budapesti Köz-
löny“ben hirdetteti ki; külön pedig az illetékes ható-
ságot értesíti, a hatóság pedig a folyamodót mellékleteinek
viszacsatolása mellett. A hivatalos „Budapesti Közlöny“
ép oly bizonyító erővel bír, mint bármely hivatalosan
kiállított okmány.

Eljárás nemeseknél. Ha nemes ember ma-
gyarosítja nevét, azt nemességének épentartása mellett
ugy eszközölheti, hogy a belügyminiszteriumhoz intézett

delkezése szerint isko-

összeírásról, mely —
ezd jönni — az aya-
a fel alapul, és pedig
nem az a célja, hogy
ki, akik valamely köz-
tek, hanem azokat, kik
s időben valamely köz-
rt még az is, hogy —
olják — a gyermekek
néha nem ott, ahol szü-
g, ni a kivonatban ki-
szülők közt, kivált né-
és és bizalmatlanságnak

ül hagyni azt az erköl-
olyan és annak rendje-
kelt kivált a köznép-
an; belátják ilyenkor,
gyermekjüket, melyben
vagy töle elzárkózni,
atóság is gondot fordít.
pestmegyei közég, bi-
z az, hogy az össze-
em vette fel a gyer-
majd a gyakorlat fogja
a gyermek korára néz-
tées anyakönyvvezető

l a főnebbi össze-
vedülébe vezet —
legén ajánljuk. Az
intézkedések is támo-
ndinkább nagyobb tért
az általuk eddig köve-
mely rájuk nézve kissé
gyre felette hátrányos.
— n.

Varosításhoz.

ékoztatása végett egész
eményt, mely a fentebbi
gyarosító társaság" év-
ény teljes felvilágosítá-
nevüket magyarosítani

atról. A névmagyaró-
s. Ha egy apának több
be van bevezetve, akkor
nek külön anyakönyvi
t mindnyájáról az ügy-
gendő.

50 kr minden nagykoru
ha azonban nagykoru
kell az 50 krt fizetni.
vényen többen is folya-
s. Ha az 50 krt minden
ldi anyakönyvi kivona-
yar-bélyeg teendő. (l. 8.

lékeiről. A folyamod-
nazni, annál is inkább,
sorolni a névmagyarosi-
nem szabad kifejezteni
nyalkozást és kértetni.
— anács városokban a ta-
kben a járási szolgabíró-
yamadványt, melyben az
a kérvényt pártólólag
ispán útján) a magy. kir.
ki az így szerkesztett s
n adja át az illető ható-
ásait kéri, csak megrovi-
lljást.

bonosságáról. Illetőség-
pedett; és pedig ha ezen
sem szóval sem írásban
lakó s adót fizető, ha e
két éven át lakik s adót
pülés nélkül is nyelheti,
sorak mindig szülek la-
lyi külföldi, a ki öt éven
ában, bár különböző né-
valamely választási né-
magyar honpolgári joggal

orvak és árváknál.
iskoru gyermekének meg-
ő maga nem változtatja
ő maga nem változtatja
szerebb, ha az apa folya-
árvák szintén magya-
z anya, mint természetes
beleegyezése kívántatik.
folyamodik, és pedig leg-
elen kérvényen s ennek
gyerése után lehet csak
magyarosítást kérelmezni.
adon választható, azonban
os és helyes választásánál
int a szerénység, aesthe-
s legajánlatosabb ebben

ir. belügyi miniszterium a
hivatalos „Budapesti Köz-
pedig az illetékes ható-
folyamodót mellékleteinek
talos „Budapesti Közlöny“
mint bármely hivatalosan

kérvényét ahhoz a törvényhatósághoz nyújtja be, mely-
nek területén lakik. A nemességet bizonyító okmányok-
hoz esatolandók azok is, melyek alapján az előbb em-
litett az illető törvényhatóság kiállította. A kérvényre
annyi 5 frtos bélyeg teendő, ahány nagykoru tagja van
a családnak.

Új megyei póstahivatalok.

A soproni kir. postaigazgatásának Zala-Szent-Bal-
láz, Szeptnek és Szent-Antalfi községekben póstahiva-
lok életbeletétele iránt kiadott és Zalamegye tekintetes
alispáni hivatalához tudomás és az érdekelt községek
értesítése végett küldött hirdetményei:

F. évi szeptember hó 6-án zalamegyei
Szent-Balázs községben — Zala-Szent-Balázs
elnevezéssel — kir. póstahivatal lép életbe, mely
levél és 5 kilogramm súlyt meg nem haladó kocs-
pósta küldemények, valamint 200 frtig terjedő pénztal-
ványok és utánvételek továbbításával és kézbesítésével,
illetve kifizetésével fog foglalkozni és a gelsei kir.
póstahivatallal naponként közlekedő gyalogkúldőne
póstajárata által lesz összeköttetésben.

Ezen póstahivatal kézbesítő kerületét Boeska,
Börzönze, Alsó-Hahót, Felső-Hahót, Kacsorak,
Magyarszerdahely és Zala-Szentbalázs
község, továbbá Pata-Kürtös, Ujnép, Hamuszer,
Tőkeháza, Alsó-Fakos, Felső-Fakos, Sár-
kánysziget, Alsó-Vizvár és Felső-Vizvár
puszta fogja képezni.

Folyó évi szeptember hó 6-án zalamegyei
Szeptnek községben kir. póstahivatal lép életbe,
mely levél és 5 kilogramm súlyt meg nem haladó ko-
cspósta küldemények, valamint 200 frtig terjedő pénztal-
ványok és utánvételek felvételével, továbbításával és
kézbesítésével, illetve kifizetésével fog foglalkozni és a
zala-kis-kanizsai kir. póstahivatallal napon-
ként közlekedő gyalogkúldőne póstajárata által lesz
összeköttetésben.

Ezen póstahivatal kézbesítő kerületét Bajcsa és
Szeptnek község fogja képezni.

Folyó évi szeptember hó 6-án zalamegyei
Szent-Antalfi községben kir. póstahivatal lép élet-
be, mely levél és 5 kilogramm súlyt meg nem haladó
kocsipósta küldemények, valamint 200 frtig terjedő
pénztalványok és utánvételek felvételével, továbbításá-
val és kézbesítésével, illetve kifizetésével fog foglalkoz-
ni és a nagy-vázsonyi kir. póstahivatallal napon-
ként közlekedő gyalogkúldőne póstajárata által lesz
összeköttetésben.

Ezen póstahivatal kézbesítő kerületét Szent-
Antalfi, Szent-Jakabfa, Csicsó, Ó-Budavár,
Kis-Dörgies, Alsó-Dörgies, Felső-Dörgi-
ese, Tagyon és Zánka község fogja képezni.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A közigazgatási bizottság kebelében Horváth Mór
bizottsági tag elhalálása folytán egy választott tagsági
hely üresedésbe jöven, annak betöltése az 1876. évi VI.
t. c. 5. §-ának rendelkezéséhez képest a törvényhatósági
bizottság f. évi szeptember hó 11-én és folytatva tartan-
dó rendes közgyűlésén fog megtörténni. Mivel a törvény-
hatósági bizottság tagjait van szerencsém tisztelettel ér-
tesíteni. — Zala-Egerszeg 1882. évi szeptember hó 5.
Svatis Benó s. k. alispán.

A megyei központi választmány folyó évi szeptem-
ber hó 12-én délután 3^{1/2} órakor a nagymegyeház
gyűlésteremében ülést fog tartani, melynek tárgyát a
megyebeli országgyűlési képviselő választóknak 1883-ik
évre összehívott ideiglenes névjegyzékéi ellen az 1874.
évi 33-ik t. c. 44-ik §-a értelmében benyújtott felszólá-
lások elintézése képezi.

Kineve és. Ó Felsége Fehér József sünnegi plebá-
nost a veszprémi székesegyház tiszteletbeli kanonokjává
nevezte ki. — A nagy-kanizsai kir. törvényszék he-
lyettes elnöke, Vlasics Sándor tapolezai lakos ügyvéd-
jellett, a keszthelyi kir. járásbíróshoz díjaz joggya-
komokká nevezte ki.

Bérmálás. Mihálovics József zágrábi bibornok-érsek
e hóban körutat tesz a csáktornyai szolgabírói járásban,
hogy az ott találtat összes plebániákban bérmáljon. F.
hó 5-én a délutáni vonattal érkezett meg Csáktornyára,
mely város mindent elkövetett, hogy ritka, magas vend-
ségét méltóan fogadja. Már a vonat közeledését is mo-
zárdurogás jelezte; tengernyi nép, mintegy 60 kocsis és
banderium várt rá az indóházánál, hol Konyáry Mihály
csáktornyai ügyvéd a járás, illetve Csáktornya város kö-
zönsége nevében fogadta remek beszéddel. A város végén
gyönyörű diadalkap emelkedett „Isten hozott!“ (belső
oldalán) „Isten veled!“ felirattal, nemzeti lobogókkal s
az ország, megye és Csáktornya város címereivel díszítve.
Itt a clerus nevében Dolmányos Dóme ferencendi ház-
főnök üdvözölte ő eminentiáját, ki is innen menvezet
alatt, gyalog vonult a városba, a harangok ünnepélyes
zúgása közepett. A város kitétt magáért. Az utba eső
házakat lobogók, szőnyegek, virágok stb. díszíték; a tűz-
oltók teljes díszben vonultak ki s képezték díszőrséget
a baldachinon mellett. A menet a templomba vonult,
hol az állami tanítóképző növendékei quartettben ad-
ták elő az „Ecce sacerdos magnus-t“, s hol „Veni Sancte“
tartott. A bibornok a ferenciek vendége volt, itt fo-
gadta a számos tisztelő küldöttségét is. Másnap reggel
7 órakor esendes misét mondott, majd kezdetét vette a
bérmálás, mi egész délig tartott. 2 órakor a ferenciek
házában díszbéd volt, melyre fő- és alispán urak, Feste-
tics Jenő gr., Tallián, Szele és Vuchetich kanonokokon
kívül számos egyházi és világi vendég volt hivatalos.
Az első felköszöntőt Horváth Lajos, a ferenciek provin-
ciálisa mondotta a bibornok-érsekre latinnyelven. Svatis

Benó alispán a királyt, hazát és Muraköz biboros vendé-
gét éltette szép toasztjaiban; feltűnő hatást keltett Samu
József képzőművészeti igazgató remek beszéde, melyben a
magyar főpapot éltette; Konyáry Mihály a magyar nem-
zet javára emelte poharát, hangsúlyozva a türelmességet,
melyben a magyar idegenajkú honfitársait részesíti. —
Mihálovics így ezen, mint még több más felköszöntőkre
is reflektált, mindig a magyar szív melegével. Zalamegye
fiáról emlékezőn meg, szava egyszerre elfogódott, leült
— és sirt . . . majd fölve folytatta, s meghatott hangon
emlékezett meg Zalamegye legnagyobb fiáról, egykori
„saját jótévedőjéről“ — Deák Ferencről . . . Délután ha-
rangzúgás jelezte, hogy a biboros vendég folytatja bér-
mantját Muraköz többi plebániája felé, névszerint: köz-
vetlen Nedelcizre, majd Macincere stb. utazott a bérmá-
lás szentségét kiosztandó. Vezérelje az ég áldása!

Kavacs Zsigmond veszprém egyházmegyei püspök
úr öngyémeltősága 50 forinttal a keszthelyi önk. tüzoltó
egylet alapító tagjai közé lépett.

Szolgabírói jelek. Mint értesültünk, a lemondás
folytán üresedésbe jött zala-egerszegi járási szolgabírói
állásra három jelet van t. i. Farkas József, Orosz Pál
és Zarka Miklós urak.

Ragy Imre kir. legfőbb ítélőszéki bíró és magyar
akadémiai tag úr önméltósága folyó hó 7-én és 8-án vá-
rosunkban időzött, és megyénk monographiájának szer-
ződéssel elvállalt megírásához a megye levéltárában
adatokat gyűjtött; a város levéltárában is igen becses
és régi adatokat talált, nevezetesen a zalavári káptalan-
nak pergamentre írt s a tizenegyedik század közepén
kelt eredeti okmányát. — Ö méltósága pénteken a dél-
utáni vonattal Szombathelyre utazott.

Változás a zalavári szent-benedek-rend tagjai
között. Mint értesültünk, a zalavári szent-benedek-rend
tagjának neszora Horváth Konrád úr nyugalomba lép és
ez új perjel Wallner István csácsi lelkész úr lesz. — A
csácsi lelkészi állást Garrath György jelenlegi zala-apá-
ti lelkész úr foglalja el, és Sipőcz Benedek úr fog lenni
zala-apáti lelkész.

Tek. Krob Pál úr, megyénk köztisztviselőnek és sze-
retetnek örvedő, fűrálhatlan tanfelügyelője — mint la-
puk mult számában jelezte volt — f. hó 2-án Csáktor-
nyára érkezett; jelen volt az ottani állami tanítóképző
intézet felvételi és javító vizsgálatán, valamint a 4-én tar-
tott igazg. tanácsülésen.

A megyei állandó választmány által f. hó 7-én
tartott gyűlés tárgyai közül, mint közérdekűt, kiemeljük,
hogy azon községek kérvényét, melyek a Balaton-Fü-
reden fellálandó szolgabírószék ügyében folyamodtak,
a közgyűlésnek pártólólag fogja betervezni.

Miniszteri jubileum. Trefort Ágost vallás- és köz-
oktatásügyi miniszter úr öngyémeltőságának tíz éves
miniszteri jubileuma alkalmával f. hó 4-én a vallás- és
közokt. miniszterium személyzete díszes emlék albummal
kedveskedett, mely a személyzetnek fényképezett areképeit
tartalmazza. Az átnyújtásra Tanárky Gedeon államtitkár
vezetése alatt megjelent a miniszterium személyzete, mely-
hez a képezdek igazgatói s az alapítványi igazgatóság
is csatlakozott. Az ünnepelt a megjelentek nevében az
államtitkár meleg szavakban üdvözölte, elősorolván azon
alkotásokat, melyek nevét díszíteni fogják. — Megha-
totlan köszöné meg az ünnepelt a szíves megemlékezést,
kiemelve a személyzet ügybuzgóságát, mely lehetővé
tette azon eredményeket, melyek tíz év alatt közokta-
tásügyünk terén létesültek. — A testületek hosszú sora
igyekezett ezután tisztelet és szeretetének adóját leróni
az ünnepelnél. Délután 3 órakor a Frohner vendéglő
első emeleti termében 120 terítékű diszlakomát rendez-
tek. Még folyton érkeznek táviratok, majd üdvözölő fel-
iratok, levelek egyházi és világi főuraktól, a tudomány
és irodalom kitűnőségeitől. Ily iratok száma a 200-at
megközelíti.

A magyar tüzoltók VI. országos közgyűlésének
központi bizottsága által a zala-egerszegi önk. tüzoltó-
egylet betegsgyógyezése alapja javára rendezett tárgy-
sorsjátékokhoz utólag ajándékozni kegyeskedtek: 1. Zala-
megye nemesi alapítványi pénztára 200 frt. 2. Méltósá-
gos Szabó Samu úrnő Budapestről 10 frt., mely nemes-
lelkü adományokért hálás köszönetét nyilvánítja a bi-
zottság.

Házipar kiállítás Sopronban. Szabó Károly sop-
ronmegyei kir. tanfelügyelő Sopronban házipar kiállítást
rendezett, hogy kimutassa, minő eredmény észlelhető e
térten Sopron-megyében. — E kiállítás f. hó 4-én d. e.
10 órakor nyílt meg a torna-csarnokban. A kiállítás
védnökét, Eszterházy Pál herceg főispánt, ki családi
ügyei miatt nem jelenhetett meg, Simon Odón kir. ta-
nácsos és alispán képviselte. — Képviselve volt továbbá
a város, az egyes tanítványok, a sajtó s megjelentek
szép számmal a rendezésben közreműködött nők. —
Szabó tanfelügyelő a megjelent alispánt üdvözölte, ki-
fejtette beszédében a kiállítás célját, melyre alispán
válaszolván, a kiállítást megünneviteltnek nyilvánította s a
tanfelügyelő kalauzálása mellett beható vizsgálat alá
vette a kiállítást, melyen nemcsak a soproni, valamint a
megyebeli iskolák voltak képviselve, hanem a magános-
ok is számos és értékes tárgyakat küldöttek s ezáltal
a kiállítás sikerét biztosították. — A kiállítás körül
kétségtelül legfőbb érdeme van az azt létesített ügy-
buzgó tanfelügyelőnek.

Országos vásár. A kisasszony napi országos vásár
városunkban hétfőn, szeptember hó 11-én lesz megtartva.

Nyilatkozat. Felkéröttünk a következő sorok köz-
lésére: Tekintetes szerkesztő úr! Nagyrabesült lapja
10-ik számának, a „szerkesztői üzenet“ című rovatában
érteve van, hogy „A nőnem hajdan és most“ cím alatt,
egy közlemény küldetett be „Zalamegye“ című hetilap
szerkesztőségéhez. Minthogy pedig majdnem ugyan ezen
cím alatt szándokom van nekem is egy bővebb érteke-
zést közre boesítani, melynek kidolgozásával már vagy
fél év óta munkálkodom; — jónak és szükségesnek lát-
om barátaimat, különösen pedig az engem anny figye-
lemmel kísérő P. J. egerszegi és S. T. budapesti bará-
taimat figyelmeztetni, hogy a fent idézett cím alatt,

még nem volt szerencsém sem a helybeli, sem pedig S.
T. barátom által eléggé ismert lapokban irni. Engedjék
meg kedves barátaim, hogy levelemet Horatius követ-
kező szavaival rekeszthessen be: Fungar vice cotis,
acutum reddere quae ferrum valet, exors ipsa secundi.
Mély tisztelettel kérem tek. szerkesztő urat, ha a jövő
számában e soraimnak helyet adna. Zala-Egerszeg 1882.
szeptember 4-én. A tekintetes szerkesztő úrnak kész
szolgája Homor János.

Zalamegye állandó választmányának f. évi aug.
hó 26-án tartott ülésén megállapított és a szeptemberi
közgyűlés elé elfogadás végett ajánlott 1883. évi me-
gyei költségtervezet szerint a kiadási és bevételi főbb
tételök következőleg vannak csoportosítva: kiadás a
tiszviselőik rendes fizetésére 72442 frt 50 kr., a közb-
biztonsági személyzet és tiszti legénység fizetésére 39280
frt., ezek mellékjárulékaikra 7889 frt 98 kr., a foglárásig
szállásbérére, fura, világitásra 3879 frt 54 kr., irdoi
szükségletre 7416 frt 51 kr., utiköltségek- és napi dí-
jakra 1050 frt., a megyei épületek fenntartási költségeire
2013 frt 31 kr., egyéb rendszeresített kiadásokra 776
frt 88 kr., előre nem látott költségekre 2300 frt.,
összesen 137048 frt 72 kr. Erre felezetül szolgál: fekvő-
més javakból befolyó jövedelem 100 frt, egyéb jövedelem
3219 frt 59 kr., összesen 3319 frt 59 kr., és így 133729
frt 13 kr. fedezet szükséges.

Figyelmeztetés. Az új ötösök megragasztására
nézve egy pénzügyminiszteri rendelet lett kiadva, mely-
nek értelmében a nyilvános hivatalok és pénztárak csak
azon esetben vannak jogosítva az ily bankókat elfogad-
ni, ha oly vékony, átlászó papírossal ragasztatnak meg,
hogy teljesen kivethető lehessen, mikép e pénzjegyek
minden része megvan.

Az 1882. évi termés. Zalamegyében a hivatalos
kimutatás szerint e lefolyt évben őszi, tavaszi búzával
be lett vetve 62,738 hold, (holdját 1600 [7] öllel szá-
mítva) egy hold termése átlag 7-56 metermáza s így a
buzatermés összege 474,581 metermáza, továbbá őszi,
tavaszi rozs kétszeressel bevetetett 95,723 hold, egy
holdon átlag 5-72 metermáza s így az összes rozster-
més 547,985 metermázst tesz.

A vas-zalamegyei első takarékpénztár tizenyele
éves fennállásának évfordulóját f. hó 2-án kedélyes la-
komával ülte meg Körmenen a Korona vendéglőadó
nagytermében. Mintegy százan voltak együtt legnagyobb
részt Körmenről és Szombathelyről; képviselve volt
azonban a vidék is.

Műkedvelői előadás. A zalabéri fiatalásig legkö-
zelebb műkedvelői előadást fog tartani, melynek tiszta
jövődelmé a község részére beszerzendő új tüzi-fecsen-
dő költségeinek fedezésére lesz fordítva. — Tóth Ede
jeles színművét a Falu rosszát fogják adni.

Elgazolás. Tűrjen a napokban egy bort szállító
kocsis vigyázatlansága folytán az utcán játszó gyerme-
kek közül egy 6 éves fiút elgázoltatott. — A telerrel
megrakott szekér kereké a kis fiú egyik karját eltörte,
azonkívül egyes, nemesebb testrészeit is jelentősen
megsértette. Mint halljuk, a szülők a gyermek fájdalom
díja fejében 30 frittal egyeztek ki a kocsissal. — Csud-
dalkozunk rajta, hogy a rendőrség az ilyesmit elnézi, s
a gondatlan embert a pénzbírságon kívül kelleg nem
bünteti! Vagy egy ember életét oly könnyen s oly ol-
csóért meg lehet venni?

Tűz. Nován f. hó 3-án éjjel az urasági kovács
műhely leégett. — F. hó 5-én dél tájban ismét a ha-
rangok rémes kongása figyelmeztet a lakosságot a ves-
zedeleure. A tűz a város közepén támadt, hirtelen
átcsapott a másik sorba s dacára, hogy a tüzoltók gyor-
san ott termettek s emberfeletti erővel igyekeztek a
veszes elemet megfékezni, mégis 16 ház hamvadt el.
Egyik gazdának 2 ökre, 3 tehene s egy borjúja az is-
tállóban benn égett. Elismerés illeti a lentii tüzoltókat,
kik értesülve a veszedelemlről, csakhamar megjelentek
s a tűz oltásban segédkeztek.

Ott is terem a gazember, ahol nem vetik. Már
másod ízben volt alkalmunk látni egy alig tizenégy
éves gézengúz suhancot, a ki egy titkaiba beavatott
társával a vidékről heti vásárra jövő jóhiszeműek mellé
szerkőzik, és mutogatja magát előttiük, hogy milyen
jól tudja a három kártyát keverni. Eleintén, mig azzal
játszik, ki vele egy követ fu, nyerni enged; de csak-
hamar fordul a koeka, ha sikerül másokat is lépre esal-
ni, és mikor már annyit kimerterkelt zsebjükből, hogy
elég napzámmak, mindketten jónak látják odább állani.
Ajánljuk őket a városi kapitányság figyelmébe, hogy
mielőtt érzékenyebb kárt tehetnek, zavarja meg e
sehonnai dologkerülő gonosz mesterségét.

A nagy-kanizsai névmagyarosító társaság év-
könyve című füzet küldetett be szerkesztőségünkhöz.
Tartalma: 1. Előszó, 2. A társaság alapszabályai, 3.
Utasítás a névmagyarosításhoz, 4. A társaság tisztikara
és a választmányának névsora, 5. Belügyi miniszteri ren-
delet a névmagyarosításról, 6. Illetőségi törvény (1876.
V. 1871. 18. t. c. 1878. 50). 7. A nevek magyarságáról,
8. Példánytár; nevek jegyzéke, kérvények a szolgabíró-
sághoz, vagy tanácsához és az árvaszékhöz, 9. A társaság
tagjainak névsora. — A füzet ára 15 kr. A társaságnak
1881. évben 60. tagja volt. — Ajánljuk e kis füzetkét
a t. olvasó közönség figyelmébe, belőle a névmagyarosi-
tásra vonatkozólag bárki kellő felvilágosítást és utba-
igazítást nyerhet.

Önmérgezés. Viznathy Manó felfüggesztett kottorii
községgyógyó Goricsán községben gyufa oldattal magát
megmérgezte.

Vadászati jegyek. A megye területén 1882. év
január 1-től augusztus hó 10-ig bezárólag 299 vadászati
jegy adatott ki.

Jegyzői szigorlat májustól augusztus végeig tar-
tott 4; vizsgálatra jelentkezett 23, kik közül 15 képe-
sítettet, 8 pedig visszautasított.

Tűzeset a megyében 1882. május 1-től augusztus
hó végeig volt 63, melyek közül 33 ismeretlen okból,
16 gyújtás által, 10 gondatlanság folytán, 4 villámcsa-
pás következtében támadt. A kár május hóban 52,337

frt. 90 kr., június hóban 20,067 ft-75 krt, július hóban 33,580 frtot, augusztus hóban 16,454 frtot s így összesen 122,439 frt 65 krt tett, melyből biztosítva volt 34,788 frt, míg a biztosítatlanul maradt kár 88,651 frt. 65 krt képvisel. —

A magyar nyugoti vasút igazgatósága szeptember hó 1-től fogva Veszpém, Devceser, Kis-Czell, Pápa, Sárvár, Szombathely és Körmend állomásairól Budapestre (déli vasút), valamint Budapestről (déli vasút) fenn nevezett állomásaira jelentékenyen mérsékelt árú és 3 napi érvényű menet-térít jegyeket adott ki. Ezen menet-térít jegyek valamennyi menetrendszerű személy- és vegyes vonatonál (beleértve a Székes-Fehérvár-Budapest közt és viszont közlekedő gyorsvonatokat is) használhatók, azonban podgyász-szabadsúlyra igényt nem adnak. Gyermekek részére díjmérséklés nincs adva, azonban két 2-10 év közötti gyermek az illető kocsiosztály egy menetjegyével utazhatik.

Névmagyarosítás. A magyar kir. belügyminiszterium a törvényhatóságokhoz intézett körrendeletben a folyó év első felében engedélyezett névváltoztatások jegyzékét megküldé avégből, hogy a törvényhatóságok érdeklő névváltoztatásoknak az illető anyakönyvekben leendő feljegyeztetése iránt a kellő intézkedés megtétel-hessék. — E kimutatás szerint a lefolyt félévben 554. névmagyarosítási eset fordult elő, melyek közül meggyénkre 22 esik. Kellő átnézet kedvéért közöljük belőle a meggyénken született, vagy meggyénk területén levő azon lakosokat, kik nevüket ez időközben megmagyarosították: Bettelheim Aladár (Bedő), Bella György (Angyal), Birkás István (Keszthelyi), Ditrichstein Aron (Darányi), Engbert Ede, Mária, Ede (Erdélyi), Frank Simon, Pál (Szabadi), Grünhüt József (Gerő), Handler Flórisné, Ernő, József, Ödön, Ida, Bella, Etelka (Bánrévi), Hirschel József, Kornél, Iván (Hüvös), Hauser János (Toldi), Kirschner Ödön (Sziucs), Kohn Jakab (Erdélyi), Lipschitz József (Lévai), Scharf Károly (Éles), Stadler Ferenc, Arthur, Izabella (Sinyi), Scheiber Mátyás (Dobó), Schlezinger Ábrahám (Győrki), Scher-pacher József (Szántó), Stern Izsák (Csillag), Szuochen-trung Ignác, Károly, Sándor, Ignác, József (Szigeti), Sztreszky Antal (Szállasi), Topler István, Mária, István, Béla, Géza (Holló). —

Irodalom. „A föld és népei” című földrajzi munka 65. 66. és 67-ik fizete is megjelent a sarkvidékek leírását és az annak felismerésére kiindult éjszaki expedíciók történetét és sikereit ismertette. Ezzel be van fejezve e három kötetre terjedő jeles munka. Az eredeti Hellwald írta német nyelven és a legilletékesbb külföldi bírálókat is elismerik a munka jeles voltát, mely különösen az újabb felfedezéseket, föld és népmései tanulmányokat felölelve és rendszeresen előadva, címéhez híven a föld és népeihez lehetőleg kimerítő és hű ismertetését érdekesen adja elő. Mehner Vilmos ezen francia, angol, skót, dán, orosz és cseh nyelvekre is lefordított műnek magyar nyelven kidolgozását Dr. Toldy Lászlóra bízta, ki is azt, mint előszavában mondja, önállólag átdolgozta, különösen a Magyarország-ról szóló részt; minthogy a német tudós úr a magyarok ellen, — fajával született ellenszenvénél fogva nem valami épületes módon írt viszonyainkról. Helyek majdnem egészen átdolgozott új munkát kapott a magyar közön-ség. A két első kötetet csakugyan Dr. Toldy László dolgozta ki, és különösen Amerikát részletesen és kimerítően egy egész kötetben magyar utazók nyomán is ismertette. Kár, hogy a harmadik kötet végére ígért, az utazók névsorát és azok működésének rövid vázlatát tartalmazó rész elmaradt. A harmadik kötet kidolgozását György Aladár vette át, ki is az újabb statisztikai, népszámlálási adatok nyomán teljesen önállólag dolgozott és különösen Magyarországot kimerítően és érdekesen ismerteti, de még sem ment minden hibától, sőt szem-betűnő, könnyen elkerülhetett tévedéseket is tartalmaz így p. o. *ami nínkét zalamegyeiket, különösen Zala-Egerszegt legközelebbre érdekel, a 3-ik kötet 425-ik lapján olvassuk: „A kunok s jászok a Tisza partja mellett, a palócok a Mátra vidékén, s a göcsejek Vasmegyében külön nevek alatt is ismeretesek.”* Ez ugyan a munka becséből s az átdolgozók irói érdemeiből mit sem von le, — de hogy még is hazánk földrajzi viszonyai hibátlanul legyenek felvéve, jó lesz ezen hibát figyelembe venni és a második kiadásnál olykép kijavítani hogy: „*Göcsej Zalamegyének zala-egerszegi járásában azon mintegy 9—10 □ mérföldnyi terület, mely a Zala, Kerka, Cserta és Váti folyók között fekszik.*” A munka különben igen szépen van kiállítva, számos, a szöveg közé nyomtatott és különálló képpel, továbbá diszkutési táblával van ellátva. Diszszobák asztalaín is helyet foglalhat, és férfiaknak, úgy nőeknek egyaránt érdekes és tanulságos olvas-mánnykép ajálható. —

Új egy forintosok. Október hó 1-én új egy forintosok jönnek forgalomba, melyek a mostaniaknál valamivel kisebbek lesznek és kékes színnel lesznek tarkázva. — A dualismusknak megfelelőleg ezek is, mint a forgalomba hozott ötösök, egyik felől magyar szöveggel lesznek ellátva. —

Szerkesztői üzenet.

Keszthely, Kőszeg, és Vidéke, Veszprémi Független Hirlap t. szerkesztőségének A legutolsó számot nem kaptuk meg. — P—y. G—r. helyben. Szíves ajánlatát készséggel elfogad'uk. **Kazaly.** Legutolsó levelében foglalt kérdésre a mai tárcában közölt vers megadja a feleletet. — **Tulmunkásság és nyugalom hiánya.** E dolgozatot csak tetemes átdolgozással lehetne közölni, mert benne a fogalnak össze vannak zavarva s a kifejezések sok helyen érthetetlenek. — Így p. o. nem vagyunk képesek felfogni az összefüggést és kiven-ni az értelmet e sorokból: „A jelenkor lázasan él. A létérti küz-delem tüzeben a kopás és szakadás óriási!”

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

1158.]1882. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A pozsony - varazsdi államuton levő 255. sz. hid helyreállítását a nagyméltóságú közmun-ka- és közlekedési m. kir. miniszterium 1882. évi augusztus hó 26-án kelt 23,605. számú mag-gas rendeletével 1234 ft. 11 krmnyi összeggel engedélyezte.

Ezen munka biztosítása tekintetéből alóírt hivatal irodájában folyó

1882. évi szeptember hó 11-én reggeli 10 órakor

írásbeli ajánlatok elfogadásával párosult nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árlejtésbeni résztvevés esetére, magukat a fent kitett összeg 5%-val, mint bánatpénz-zel ellássák, mely vállalkozás esetében 10% biz-tosítékra lesz kiegészítendő.

Írásbeli ajánlatok fentebb kitett nap reg-geli 10 órájáig fogadtatnak el; ezekben az aján-lattevő neve, lakása és polgári állása pontosan kiteendő, továbbá számmal és szóval kiirandó azon száztól elengedés, melyért ezen munkálatokat elvállalni szándékozik, világosan kife-jezendő végre, hogy ajánlkozó a munkálatokat és feltételek tartalmát ismeri és elfogadja.

Írásbeli ajánlatokhoz, melyek 50 kros bé-lyeggel ellátandók, a vállalati összeg 10%-a készpénz, vagy elfogadható állampapirokban esatolandó.

A tervezetek, műszerelvények és feltételek alóírt hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Zala-Egerszegen, 1882. évi aug. hó 30.

Zalamegyei m. k. építészeti hivatal.

60. 2—2.

214.]1882. szám.

Árverési hirdetmény.

Alóírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbíróóság 3561 számú végzése által **Rogács István keszthelyi lakos** végrehajtó javára **Kovács János szent-kozmadombjai lakos** ellen 216 frt. 57 kr. tőke, és ennek járulékaí erejéig elrendelt kiel-gítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 775 frtra becsült 4 piros szőrű hámos ló, 3 esikő, 4 ökö-rűnő, két öreg és 3 süldő sertés, két lószekér és két pár lószerszám-ból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínen, vagyis alperes szent-kozmadombjai lakásán leendő eszköz-lesére **1882. év szeptember 12-ik napjának** délelőtt 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érin-tett ingóságok ezen árverésen az 1882. évi LX. t. c. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala Egerszegen 1882-ik évi augusztus hó 27. napján.

Németh Sándor

kir. bírósági végrehajtó.

64. 1—1.

251.]1882. szám.

Árverési hirdetmény.

Alóírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbíróóság 3788 számú végzése által **Weisz Sándor zala-egerszegi lakos** végrehajtó javára **Spig! Heinrich zala-egerszegi lakos** ellen 580 frt 43 kr. tőke, és ennek járulékaí erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1230 frt 30 krra becsült bolti árú cikkek, kész férfi szabó munkák, butorokból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő elada-tása elrendeltetvén, ennek a helyszínen vagyis Zala-Egerszegen leendő eszközlesére

1882. évi szeptember hó 18-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitézetik és ahöz a venni szándékozók ezen-nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Z.-Egerszegen 1882-ik évi szept. hó 7.

Nemes Sándor

kir. bírósági végrehajtó.

63. 1—1.

Nyom. Tahy R. gyorssajtóján Zala-Egerszegen.

Pályázati hirdetmény.

A zala-egerszegi izraelita hitközség nő-
ipar tanodájánál a jövő 1882/3-iki tanévre, mely
f. évi október 15-én

veendi kezdetét, egy képezdét végzett okleveles, magyar ajkú nőipartanító, vallásra való tekintet nélkül, évi 400 o. é. forint fizetéssel alkalmaztatik.

A megválasztott tanító — az iskola ide-
iglenes voltánál fogva — a definitívum kedvez-
ményére igényt nem tarthat.

A pályázni kívánók kéretnek szabályszeri-
en felszerelt kérvényeiket **f. hó 15—20-áig** a
hitközség előljáróságához bérmentesen betérjesz-
teni. —

Kelt a zala-egerszegi izraelita hitközségnek
Zala-Egerszegen 1882. évi szeptember hó 3-án
tartott képviselői gyűléséből.

Fischer László

hitközségi elnök.

62. 2—1.

Fontos gazdákra nézve!

A buza, valamint kukorica, árpa, zab megüszkösödés ellen több gazda által legjobb sikerrel próbált **Edmond-féle magázató szer** biztos hatást gyakorol. Gazdáknak, ha terményeiket buzátt, kukoricátt, árpátt, zabot, üszöktől menten akarják learatni, ezen kitűnő óvszer különösen ajánlható.

A magázató szer csomagja, mely 200 liter vetőmag pácolására elegendős — csak 30 kr.

A mikénti alkalmazás — a csomagokon több nyelven található használati utasítás szerint történik.

Ezen magázató szer kapható:
Boschán Emil,
Gräner J. fia,
Östreicher Markus
utak kereskedésében.

40. 8—6.

2000 leghíresebb orvosa Európának, kiknek bizonyítványai már előre közre lettek bocsájtva, rendelni a

Popp-féle fogszer,

mint a fogak és a száj részére a létezők legjobbibait!

Számos bizonyítvány
a legelső orvosi
tekintélyektől

Érdem érnek külön-
böző kiállítá-
sokról.

Harminc even át jónak bizonyult

Anatherin szájjviz.

Dr. Popp J. G.-től es. kir.
udv. fogorvos Bécsben, I.
Bognergasse 2.

Gyökerez gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szintén a szájjüreg és a foghús mindennemű betegségei ellen. Jónak bizonyult öblögető viz az idült torok bajoknál. 1 nagy palack 1 ft 40 kr 1 közép 1 ft és 1 kicsi 50 kr.

Nővény fogszóra rövid használat után a fogakat vakító fehéreké teszi, anélkül, hogy azok ártalmára volna. Ár dobozonként 63 kr.

Anatherin fogszójaja üvegszelenecékben, 1 frt 22 kr. ral. jónak bizonyult fogtisztító szer.

Hilatos fogszójaja rövid használat után vakító fehér fogak, a természetes és műfogak ápolására és a fogfájás megszüntetésére darabja 35 kr.

Fog óloma igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a hu-kas fogaknak önölmozására, Ár dobozonként 2 ft 10 kr

Orvosi nővényszappan

kitűnő pipere szer a sörör, kúteg, a májfolt és szeplő ellen, a tiszta üde arcbőr előmozdítása és fe-tartására, az atka, pörsest, tisztátalan arcbőr kelések ellen. Ár 30 kr.

A t. cz. közönség felkéréttik világosan Popp esz. k. udvari fogorvos féle készítményeket kérni, s csak az olya-
kat fogadni el, melyek saját végjeggyemmel vannak ellátva.
Kaphatók: **Zala-Egerszegen:** Hollósy J., **Keszthelyen** Lakner F., **Sümegen:** Stamborsky L., **Tapolcán:** Gl ser S., **Nagy-Kanizsán:** Prager B., **Beliis B** gyógyszereszeknél.

28. 11—5.